

Аналізування параметрів, проблем та результатів використання систем діагностики на машинобудівних підприємствах Львівщини

Висвітлено результати досліджень характеристик, параметрів, проблем та результатів використання систем діагностики на машинобудівних підприємствах Львівщини. При цьому виявлено рівень комплексності та фундаментальності систем діагностики, що застосовуються на підприємствах; визначено пріоритетність спрямування діагностики; охарактеризовано джерела інформаційного забезпечення діагностики діяльності машинобудівних підприємств; визначено пріоритетність діагностичних функцій на підприємстві; охарактеризовано інструментарій, що використовується в діагностичних цілях; виокремлено ключові проблеми та результати використання діагностики на машинобудівних підприємствах тощо.

Ключові слова: діагностика, система, параметр, машинобудівне підприємство.

Машинобудування є провідною ланкою у структурі промисловості розвинених країн, адже цей сектор здійснює визначальний вплив на зростання промислового виробництва, зайнятість в економіці, надходження податкових платежів у бюджети усіх рівнів та валютної виручки в країну. В Україні в структурі промисловості частка машинобудування є у 2-4 рази меншою порівняно з розвиненими країнами. В цілому у машинобудуванні в Україні за підсумками 2009 р. відбулося відставання від обсягів виробництва 2008 р. на 45,1% (це найвищий рівень падіння виробництва у промисловості). На підприємствах машинобудування у 2009 р. порівняно із попереднім роком індекс виробництва продукції становив 54,9%, у т.ч. на підприємствах з випуску апаратури для радіо, телебачення та зв'язку – 76,2%, електричних машин та устаткування – 75,2%, побутових приладів – 69,6%, контрольно-вимірвальних приладів – 52,8%, машин та устаткування для добувної промисловості й будівництва, для сільського і лісового господарства, для металургії – відповідно 52,1%, 55,1%, 48,7%, залізничного рухомого складу – 47,7%, автомобільного транспорту – 19,1%. Ціни на продукцію машинобудівного сектора у грудні 2009 р. стосовно грудня 2008 р. зросли лише на 7,7% (для порівняння: у промисловості за аналогічний період у цілому спостерігалось зростання цін на 14,3%, у виробництві коксу та продуктів нафтоперероблення – на 42,9%, у хімічній – на 21,8% тощо), що пояснюється низьким рівнем конкурентоспроможності продукції [1].

Як свідчать проведені дослідження, негативні зрушення у вітчизняному машинобудуванні на сучасному етапі зумовлені такими причинами: вплив світової фінансово-економічної кризи; низька конкурентоспроможність машинобудівної продукції за технічними, експлуатаційними, економічними, ергономічними, організаційними параметрами; обмежений внутрішній і зовнішній попит на вітчизняну продукцію; низький рівень платоспроможності вітчизняних споживачів; нераціональні виробничі та організаційні структури підприємств; негативний імідж переважної частини виробників; критична застарілість базових основних фондів; складність поповнення обігових коштів; нестача кваліфікованих працівників усіх професій, а особливо робітничих тощо. Вищевказані причини є діалектично пов'язані між собою. В таких умовах ми спостерігаємо «замкнуте коло»: для того, щоб вирішувати проблеми з низькою конкурентоспроможністю, техніко-технологічною відсталістю, зубожінням кадрового складу, необхідні реальні дже-

рела фінансування, які на сучасному етапі для машинобудівних підприємств є практично недоступними ні в поточній, ні в довгостроковій перспективах.

За таких умов керівники машинобудівних підприємств прагнуть керуватися у прийнятті управлінських рішень раціональними обґрунтуваннями, що супроводжуються використанням кількісного підходу. Тобто відбувається зміщення акцентів з описово-дослідницьких технологій управління на кількісні, які містять конкретні показники – критерії вибору управлінських рішень. Такий стан речей зумовлює неабияке зацікавлення наявними діагностичними системами, які дозволяють комплексно та всебічно оцінити усі види та сфери діяльності підприємства, сформувавши потужну інформаційну базу для прогнозування, аналізування, моніторингу діяльності підприємства. Удосконаленню та розвитку діагностичних систем передують процес дослідження їхніх параметрів та характеристик, який дає змогу виявити «вузькі місця», наявні проблеми та перспективи у цій сфері.

Аналізування літературних джерел, присвячених проблематиці діагностик, та дослідження практичних матеріалів засвідчило, що в Україні не проводилось жодних спеціальних досліджень параметрів систем діагностики, зокрема і у машинобудуванні. Існує певний зарубіжний досвід у цій сфері. Так, на думку дослідників Вільяма Шимана та Джона Лінгла, спостерігається прямопропорційна залежність між рівнем діагностичних систем та результатами діяльності підприємства, що підтверджується результатами порівняльного аналізу 58 підприємств, у яких є розвинені діагностичні системи, та 64 підприємств, які не використовують обґрунтовану діагностику [2, с. 10]. Іноземні та вітчизняні науковці, праці яких присвячені проблематиці діагностики, зокрема Д. Нортон та Р. Каплан [3], В.А. Василенко [4], О.О. Гетьман та В.М. Шаповал [5], А.Е. Воронкова [6], Т.О. Загорна [7], О.Є. Кузьмін [8; 9] та інші, розкривають теоретичні характеристики складових діагностики на підприємствах, але ці надбання не базуються на результатах дослідження параметрів чинних систем діагностики на вітчизняних підприємствах.

З огляду на вищезазначене, виникає необхідність у дослідженні чинних систем діагностики, які використовуються на підприємствах України, з метою виявлення їхніх характеристик, особливостей, проблем формування і використання, що могло б сформувавши базу для обґрунтування напрямів їх подальшого удосконалення та розвитку. Зокрема, найбільше зацікавлення викликають системи діагностики машинобудівних підприємств, тому що цей базовий сектор економіки України зазнав найпотужніших втрат внаслідок фінансово-економічної кризи.

Зважаючи на вищевикладене, у статті ставиться завдання проаналізувати ключові параметри, характеристики, стан, проблеми та результативність використання систем діагностики на машинобудівних підприємствах.

Для здійснення якісного дослідження діагностичних систем на машинобудівних підприємствах виникає необхідність у визначенні обсягу та характеристик респондентів. Забезпечення повного дослідження систем діагностики на всіх машинобудівних підприємствах України реалізувати вкрай важко з огляду на їх значну кількість (станом на 2007 р. – 11073), географічну та територіальну розпорошеність, складність через небажання значної кількості підприємств брати участь у дослідженні (багато підприємств вважає інформацію про свої чинні системи діагностики закритою та таємною), високий рівень трудомісткості та ресурсного забезпечення такого процесу. При цьому найоптимальнішим є використання вибіркового дослідження. Тому дослідження систем діагностики діяльності машинобудівних підприємств планується здійснювати на базі підприємств Львівської області (станом на 2007 р. – 556 підприємств). Для визначення складу вибірки необхідно із повного переліку досліджуваних підприємств за

допомогою методу випадкових чисел вилучити 33 підприємства (вибіркових одиниць) – мінімальну кількість досліджуваних одиниць за методом Дельфі за заданої помилки дослідження 5% [10]. За результатами випадкового добору підприємств вибірку склали такі машинобудівні підприємства Львівщини: ВАТ «Бориславський завод радіоелектронної медичної апаратури», ВАТ «Автомат», ВАТ «Екватор», ВАТ «Західенергоавтоматика», ВАТ «Зміна», ВАТ «Іскра», ВАТ «Кінескоп», ВАТ «ЛАЗ-Інструмент», ВАТ «Львівавтозапчастина», ВАТ «Львівагроماشпроект», ВАТ «Львівський локомотиворемонтний завод», ВАТ «Пасавтопром» та ін.

Впродовж 2009 р. було проведено анкетне опитування керівників вищевказаних машинобудівних підприємств Львівщини, відібраних для простої випадкової вибірки. На підприємствах досліджувався стан, рівень розвитку та параметри діагностичних систем обраних підприємств. Згідно з результатами анкетування на цьому етапі, в якому взяло участь 76% менеджерів інституційного рівня управління та відповідно 24% менеджерів управлінського рівня переважно фінансово-економічного спрямування, виявлено, що у переважній більшості на підприємствах використовуються елементні (27 підприємств, 82%) та часткові системи діагностики (30 підприємств, 91%), про використання комплексних систем діагностики засвідчили менеджери лише 3 підприємств (9%): ВАТ «Дрогобицький завод автомобільних кранів», ВАТ «Іскра», ВАТ «Львівавтозапчастина». Такий результат є цілком закономірний, адже побудова комплексних систем діагностики вимагає значних зусиль та ресурсів, при цьому на сьогодні ще немає усвідомлення, що ці системи є об'єктивною необхідністю для підвищення ефективності функціонування підприємств.

Що ж стосується використання іноземного досвіду на вітчизняних машинобудівних підприємствах, то, незважаючи на володіння менеджерами вищого та управлінського рівня управління інформацією про характеристики окремих іноземних систем діагностики (модель Дюпона, Збалансована система показників, Піраміда ефективності, Модель оцінювання ефективності діяльності підприємства на засадах EVA тощо), на досліджуваних підприємствах вони практично не знайшли застосування.

При аналізуванні спрямування діагностики на підприємстві виявлено, що у 100% підприємств (33 од.) забезпечується діагностика ретроспективного стану, близько 77% підприємств (25 од.) систематично діагностують і поточний стан, та лише 27% підприємств (9 од.) націлені на здійснення перспективної діагностики.

Дослідження критеріальної бази діагностики діяльності машинобудівних підприємств повною мірою довело зміну концептуальних засад діагностики в контексті переходу від моно- до полікритеріальності, адже жоден із менеджерів досліджуваних машинобудівних підприємств Львівщини не відзначив варіант відповідей, за яким один – єдиний критерій є підставою для оцінювання діяльності підприємства. При цьому на близько 79% підприємств (26 од.) діагностика діяльності підприємства в цілому здійснюється за обмеженою кількістю критеріїв (до п'яти), при цьому менеджери переважно вказували такі індикатори-критерії: обсяг виробництва, обсяг реалізації, прибуток, рентабельність, ліквідність, фінансова стійкість тощо. На 21% підприємств (7 од.) критеріальна база становить понад 5 критеріїв, при цьому до вищезгаданих критеріїв менеджери ще додають приріст активів, завантаженість виробничих потужностей, продуктивність праці, затоварення складів, рівень залежності від зовнішнього фінансування, частка браку у виготовленій продукції тощо. При цьому середню помилку вибірки можна знайти за формулою [11, с. 140]:

$$\mu = \sqrt{\frac{p(1-p)}{n}}, \quad (1)$$

де μ – середня помилка вибіркової сукупності за наявності альтернативної ознаки;

p – частка респондентів у вибірці, які підтримують одну відповідь;

n – обсяг вибірки.

Середня помилка вибірки використовується для розрахунку інтервалів довіри на засадах граничної помилки вибірки (Δ), яка розраховується за формулою [11, с. 141]:

$$\Delta = t \cdot \mu, \quad (2)$$

де t – коефіцієнт довіри (для заданої помилки дослідження – 5%, $t = 1,96$).

З огляду на вищезазначене здійснюємо розрахунки:

$$\mu = \sqrt{\frac{0,79(1-0,79)}{33}} = 0,0709; \quad \Delta = 0,0709 \times 1,96 = 0,1389 (13,89\%)$$

65,14% $\langle p \rangle$ 92,89%

Згідно з проведеними розрахунками середня процентна міра респондентів, які вважають, що на їхньому підприємстві діагностика здійснюється за обмеженою кількістю критеріїв, перебуває в діапазоні [65,14%; 92,89%].

Вивчення інформаційного забезпечення діагностики діяльності машинобудівних підприємств довело той факт, що основна інформація залучається завдяки обліковим даним (табл. 1). Відповідно до наведених даних, модою вибірки буде перша варіанта – дані бухгалтерського обліку, а медіаною – п'ята варіанта – дані статистичного обліку.

При вивченні складу, структури та пріоритетності суб'єктів діагностики машинобудівних підприємств виявлено, що ключовими суб'єктами, які постійно здійснюють діагностику діяльності підприємства, є менеджери вищого рівня управління (96% підприємств, 32 од.), керівники середнього рівня управління (83%

Таблиця 1

Пріоритетність джерел інформаційного забезпечення при здійсненні діагностики на досліджуваних машинобудівних підприємствах Львівщини*

Джерела інформаційного забезпечення діагностики	Частка позитивних відповідей респондентів
Дані бухгалтерського обліку	98%
Дані виробничого обліку	72%
Дані податкового обліку	66%
Інформація з первинної документації	57%
Дані статистичного обліку	32%
Рекламна інформація	24%
Дані управлінського обліку	9%
Інформація, отримана внаслідок спеціально-проведених досліджень	7%
Інші інформаційні джерела (спеціалізовані видання, преса, книги відгуків та пропозицій)	5%

* Сформовано на підставі результатів дослідження систем діагностики машинобудівних підприємств Львівщини.

підприємств, 27 од.), керівники нижчого рівня управління (81%, 26 од.), власники та акціонери (77%, 25 од.), державні органи влади (71%, 23 од.), кредитори (64%, 21 од.), кредитори (56%, 18 од.), інші суб'єкти, до яких респонденти зарахували споживачів, постачальників, конкурентів та ін., (34%, 11 од.).

Варто зауважити, що на машинобудівних підприємствах переважає експрес-діагностика діяльності, яка здійснюється в оперативному режимі з метою формування попереднього уявлення про об'єкт діагностики (90%, 29 од.). І лише у 10% підприємств (4 од.) менеджери відзначили факт здійснення фундаментальної діагностики. Такий склад відповідей характеризується логічністю та закономірністю, адже фундаментальну діагностику можна реалізувати лише за наявності комплексних діагностичних систем, а за вищевикладеними результатами досліджень комплексні системи наявні лише на 9% підприємств. За вищенаведеними формулами (1) та (2) оцінимо середню, граничну помилку вибірки та інтервали довіри при формуванні відповідей респондентів на вищевказане запитання:

$$\mu = \sqrt{\frac{0,9(1-0,9)}{33}} = 0,0422; \quad \Delta = 0,0422 \times 1,96 = 0,0827 (8,27\%)$$
$$81,73\% \langle p \rangle 98,27\%$$

Що ж стосується послідовності здійснення діагностики, тобто виокремлення її симптоматичного чи етіологічного характеру, то на 87% підприємств (28 од.) спостерігається симптоматичний тип діагностики, відповідно до якого здійснюється діагностика результатів (симптомів ситуації), а далі визначаються чинники, які вплинули на цей процес. Лише 13% респондентів, які представляли 5 підприємств, задекларували у них наявність протилежної моделі діагностики – етіологічної, – згідно з якою максимальний наголос робиться на вивченні факторів середовища функціонування та прогнозуванню їхнього впливу на результати функціонування підприємства. За вищенаведеними формулами (1) та (2) оцінимо середню, граничну помилку вибірки та інтервали довіри при формуванні відповідей респондентів на вищевказане запитання:

$$\mu = \sqrt{\frac{0,87(1-0,87)}{33}} = 0,0484; \quad \Delta = 0,0484 \times 1,96 = 0,0948 (9,48\%)$$
$$77,52\% \langle p \rangle 96,48\%$$

Варто підкреслити, що 92% респондентів зазначили, що на їхніх підприємствах немає жодної уніфікованої чи формалізованої послідовності здійснення діагностики, а це доводить неможливість реалізації такого процесу на належному високому рівні. Лише 8% респондентів наголосили, що на їхніх підприємствах є певна послідовність здійснення діагностики, при цьому вони зауважували, що, як правило, вона стосується окремих сфер функціонування, зокрема діагностики фінансового стану, кредитоспроможності, якості продукції тощо.

Визначено пріоритетність функцій діагностики на машинобудівних підприємствах (рис. 1). Незважаючи на те, що іманентно первинними функціями діагностики є інформаційна та ідентифікаційна [12], на вітчизняних машинобудівних підприємствах на перший план вийшли антикризова, інформаційна та аналітична функції. Такий стан речей пояснюється складною, а інколи й катастрофічною ситуацією на підприємствах машинобудування, що стимулює

Рис. 1. Розподіл частот реалізації конкретних функцій діагностики на досліджуваних машинобудівних підприємствах Львівщини (Сформовано на підставі результатів дослідження систем діагностики машинобудівних підприємств Львівщини)

керівників, власників, фахівців здійснювати пошук можливостей щодо його стабілізації та покращання. Інформаційна функція у цьому процесі формує базові засади для цільового накопичення в межах здійснення діагностики необхідної інформації, яка надалі підлягатиме аналізуванню.

Дослідження пріоритетності використання методів діагностики на підприємствах засвідчили, що практично усі групи методів знайшли своє застосування при здійсненні діагностики різноманітних сфер та об'єктів (рис. 2).

При вивченні пріоритетних об'єктів діагностики на досліджуваних машинобудівних підприємствах виявлено, що насамперед менеджери націлені на діагностику різних видів діяльності (виробничої, маркетингової, фінансової, зовнішньоекономічної тощо) – на 73% підприємств. Оцінювання результатів функціонування конкретних підрозділів здійснюється лише на 32% машинобудівних підприємств Львівщини. Відокремлено бізнес-напрями оцінюються на 9% підприємств, які характеризуються широкою номенклатурою продукції. Серед інших варіантів об'єктів діагностики, які вказувалися респондентами, фігурують – окремі показники, ланки, сфери діяльності (6% підприємств).

У межах дослідження взаємозв'язків між системами діагностики та елементами систем менеджменту на досліджуваних машинобудівних підприємствах виявлено, що результати діагностики є підставою для прийняття управлінських рішень на 57% підприємств, частково на 32% підприємств і не враховуються при ухваленні рішень на 11% підприємств. При цьому лише на 18% підприємств результати діагностики є підставою для стимулювання чи дестимулювання, на 33% підприємств такі результати враховуються частково, на 49% підприємств не враховуються. Варто також зауважити, що на більшості машинобудівних підприємств (78%) діагностика не формалізована жодними організаційно-розпорядчими документами, на 13% підприємств спостерігається часткове документування процедур, методик, послідовності діагностики і лише на 9% підприємств системи діагностики є документально формалізованими.

Практично усі респонденти висловили необхідність в уніфікації наявних діагностичних методик у різних сферах (98%), що обумовлено багатоманітністю, а часто й суперечливістю наявних методик, які пропонуються у літературі,

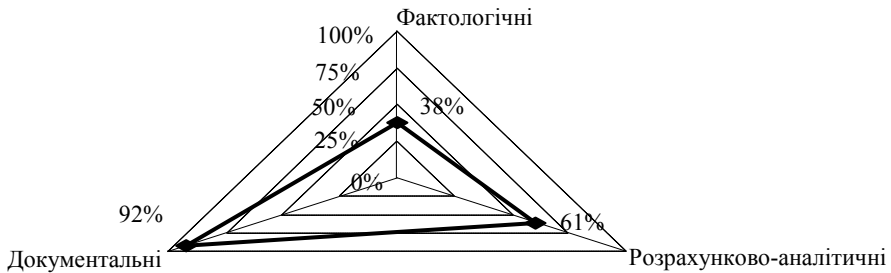

Рис. 2. Характеристика використання методів діагностики на досліджуваних машинобудівних підприємствах Львівщини (Сформовано на підставі результатів дослідження систем діагностики машинобудівних підприємств Львівщини)

нормативно-правовій базі, фахівцями-експертами. При цьому 92% респондентів акцентували увагу на доцільності спрощення наявних діагностичних методик, а 87% опитаних наголосили на необхідності удосконалення чинної нормативно-правової бази, що стосується діагностики діяльності підприємства, у напрямі уніфікації та спрощення.

У процесі дослідження систем діагностики на машинобудівних підприємствах Львівщини увага акцентувалася на визначенні пріоритетних проблем, які виникають у процесі здійснення діагностики (табл. 2).

Проведене опитування керівників окремих машинобудівних підприємств Львівщини дало змогу виявити найвагоміші результати від використання систем діагностики (табл. 3).

Отже, насамперед використання діагностичних систем сприяє формуванню інформаційної бази даних про реальний стан функціонування підприємства, покращанню інформаційного забезпечення управлінських процесів, підвищенню

Таблиця 2

Пріоритетність проблем, які виникають у процесі здійснення діагностики на досліджуваних машинобудівних підприємствах Львівщини*

Проблеми у сфері діагностики	Частка позитивних відповідей респондентів, %
1. Нестача інформації	96
2. Багатоманітність методик до діагностики ідентичних об'єктів	82
3. Тривалий період акумулювання необхідної для здійснення діагностики інформації	76
4. Відсутність спеціалізованого програмного забезпечення	73
5. Недостатня ефективність використання інформації про результати діагностики	68
6. Складність та трудомісткість діагностичних методик	65
7. Недостатня кваліфікація працівників, що здійснюють діагностику	57
8. Недостовірність діагностичних даних	34
9. Складність отримання інформації з інших підрозділів підприємства	28
10. Інші проблеми, вказані респондентами	4

* Сформовано на підставі результатів дослідження систем діагностики машинобудівних підприємств Львівщини.

Таблиця 3

Пріоритетність результатів від використання систем діагностики на досліджуваних машинобудівних підприємствах Львівщини *

Проблеми у сфері діагностики	Частка позитивних відповідей респондентів, %
1. Формування бази даних про реальний стан функціонування підприємства	87
2. Покращання інформаційного забезпечення управлінських процесів на усіх рівнях	83
3. Підвищення якості та оперативності прийняття управлінських рішень	78
4. Підвищення результативності запобігання потенційним проблемам	67
5. Підвищення рівня використання можливостей середовища функціонування	62
6. Ідентифікація потенційних ризиків, що дає змогу обирати методи боротьби з ними	49
7. Підвищення гнучкості управління	45
8. Інші результати, вказані респондентами	7

* Сформовано на підставі результатів дослідження систем діагностики машинобудівних підприємств Львівщини.

якості та оперативності прийняття управлінських рішень на основі інформації, отриманої в результаті здійснення діагностики, підвищенню результативності запобігання потенційним проблемам та ризикам, підвищенню рівня використання можливостей середовища функціонування тощо.

З огляду на вищезазначене, можна стверджувати, що діагностичні системи, незважаючи на їх переважаючий елементний та частковий характер, усе ж виконують притаманні їм функції на досліджуваних машинобудівних підприємствах, сприяючи покращанню інформаційного забезпечення, зростанню ефективності систем менеджменту, формуванню результативних механізмів взаємодії із середовищем функціонування. Отримані результати дослідження сформували базу для розроблення рекомендацій щодо удосконалення та розвитку систем діагностики на вітчизняних машинобудівних підприємствах, що і формує базу для подальших досліджень.

Список використаних джерел

1. Статистична інформація галузі промисловості України за 2002-2009 роки Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
2. Schemann F. William. Bullseye! Hitting Strategy Targets Through High-Impact Measurement / William F. Schemann, John H. Lingle. – The Metrus Group, Inc., 1999.
3. Kaplan R. S. **The balanced Scorecard: Translating Strategy into Action** / R. S. Kaplan, D. P. Norton. – Boston. Ma.: Harvard Business School Press, 1996.
4. Василенко В. А. Діагностика устійчивого розвитку підприємств : [монографія] / В. А. Василенко. – К. : Центр учебной литературы, 2006. – 184 с.

5. Гетьман О. О. Економічна діагностика : [навч. посібн. для студентів вищих навч. закладів] / О. О. Гетьман, В. М. Шаповал. – К. : Центр навчальної літератури, 2007. – 307 с.
6. Діагностика стану підприємства: теорія і практика: [монографія] / за заг. ред. А. Е. Воронкової. – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2008. – [2-ге вид.]. – 520 с.
7. Загорна Т.О. Економічна діагностика: [навчальний посібник] / Т. О. Загорна. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 400 с.
8. Кузьмін О. Є. Система діагностики діяльності підприємства: сутність, класифікація, проблеми побудови / О. Є. Кузьмін, О. Г. Мельник // Управління розвитком. Збірник наукових статей Харківського національного економічного університету. – 2008. – №17. – С. 95-97.
9. Система корпоративного управління: формування та оцінювання на засадах економічних індикаторів (на прикладі машинобудування) : [монографія] / О. Є. Кузьмін, А. М. Дідик, О. Г. Мельник, О. В. Муқан ; під ред. О. Є. Кузьміна. – Львів : Тріада плюс, 2008. – 369 с.
10. Dalkey N. The Delphy Method: an Experimental Study of Group Opinion. / N. Dalkey // Rand Memo EM – 5888-PR, 1969.
11. Шинкаренко В. Г. Теорія статистики: [навч. посіб.] / В. Г. Шинкаренко. – Харків : ХНАДУ, 2005. – 168 с.
12. Мельник О. Г. Діагностика діяльності машинобудівного підприємства на засадах системи економічних індикаторів : [монографія] / О. Г. Мельник. – Львів : Видавничий дім «Укрпол», 2009. – 188 с.

Мельник О.Г. Анализ параметров, проблем и результатов использования систем диагностики на машиностроительных предприятиях Львовщины.

Представлены результаты исследования характеристик, параметров, проблем и результатов использования систем диагностики на машиностроительных предприятиях Львовщины. При этом определен уровень сложности и фундаментальности систем диагностики, используемых на предприятиях; определена приоритетность направления диагностики; охарактеризованы источники информационного обеспечения диагностики деятельности машиностроительных предприятиях; определена приоритетность диагностических функций на предприятии; охарактеризован инструментарий, используемый в диагностических целях; определены ключевые проблемы и результаты использования диагностики на машиностроительных предприятиях.
Ключевые слова: диагностика, система, параметр, машиностроительное предприятие.

Melnyk O.H. The Analysis of the Parameters, Problems and Results of Diagnostic System Usage in Lviv Region Machine-Building Enterprises.

The outcome of the investigation of Lviv region machine-building enterprises diagnostic systems' main features, characteristics, problems and results is highlighted. The level of enterprise diagnostic systems' complexity and fundamentality is determined; the priority of diagnostics' direction is determined; the sources of informational support of machine-building enterprises' activity diagnostics are characterized; the priority of diagnostic functions on the enterprise is outlined; the instruments that are used with the diagnostic purposes are characterized; the main goals of the diagnostics on different levels are presented; the key problems and the results of usage of diagnostics on the machine-building enterprise are identified etc.

Key words: diagnostics, system, parameter, machine-building enterprise.

Надійшло 01.02.2010.